Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Styczeń 1935.

WIADOMOŚCI BIBLJOTECZNE



WYDAWCA KSIĘGARNIE TOW. SZKOŁY LUD.
KRAKÓW, ŚW. ANNY 5. TEL. 147-50. P.K.O. 401-223.
LWÓW, BATOREGO 32. TEL. 51-80. P.K.O. 153-222.

CZASOPISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM BIBLJOTEKARSTWA i CZYTELNICTWA

Nr. 1 (18) MIESIĘCZNIK Rok IV.

Człowiek i książka

Istnieją rzeczy, których rola w życiu codziennem jest napozór ogólnie wiadoma, rozumiejąca się sama przez się, faktycznie jednak dziwnie umyka się oku. Co zaś ciekawsze, są to zazwyczaj rzeczy decydujące w naszej codzienności, rzeczy ciągłego a bezpośredniego pożytku.

Twory nowe, niespodziane, efektowne — uwypuklają swój indywidualizm arystokratyczny w dziełach ludzkiego genjuszu, zyskują swą komórkę w naszej pamięci, której ogólny zasób uważamy za podstawę ogólnego wykształcenia. Zapytać przeciętnego inteligenta o wynalazcę lokomotywy — odpowie bez wahania; zapytać o przeobrażenia dokonane w kulturze przez poznanie elektryczności — też się nazbyt nie zająknie. Ten sam jednak człowiek znajdzie się napewno w kłopocie, jeśli przyjdzie mu ściśle określić, kto był np. wynalazcą zegarka i jaką jest rola tego przedmiotu w życiu.

Podobnie i z twórczynią wszelkich dzieł ludzkich i wogóle całej kultury — książką.

Czem jest ona — wszyscy niby wiedzą, właściwie nikt nie wie. Ciągłe współżycie i spoufalenie, oddala miast zbliżać. Genjusza najmniej znają jego żona, sekretarz i kamerdyner. Przez zbliżenie zatracają perspektywę, dostrzec potrafią jeno elementy wtórne człowieka.

Elementy też tylko wtórne dostrzega też człowiek kulturalny i w książce. Zbyt znana mu ona, przeto i najbardziej obca. Korzysta się z niej machinalnie, nieświadomie podlega się dokonywanym przez nią przeobrażeniom. Gdy mowa o roli książki w kulturze, któż zdobędzie się na coś więcej, niż na ogólniki.

Książka jest przechowawczynią tradycji. Błogosławieństwo to jej, ale i klątwa. Ludzkość kroczy naprzód, każde pokolenie coś zdobywa w swoim pochodzie w nieznane, a na przebytych już etapach tej drogi, buduje fundament oparcia dla następców, pismem przekazując im swe zdobycze.

Ale i swe złudzenia.

Książka stworzyła mechanizację dzisiejszego życia — mechanizacja przeobraziła książkę, a z nią człowieka. Uczony dzisiejszy — to nie mędrzec starożytny, to nie nawet człek wiedzy z przed stulecia. Inny jego typ pracy, inne metody. Pamięć w nowoczesnem wychowaniu, pod wpływem narostu książki i jej łatwej dostępności zatraca swą rolę, ulega absolutnemu zdetronizowaniu jako czynnik wtórnie potrzebny, ustępuje umiejętności łatwego orjentowania się w zagadnieniach, ekonomji szukania. Rodzi się zjawisko selekcji materjałów w studjach, specjalizacji, jak najdalej posuniętej ekonomji. „Omnia sua secum portare“ — dewiza starożytnego mędrca, jeszcze w gimnazjach nam powtarzana przez zatabaczonych belfrów z wielkiem nabożeństwem — dla nowoczesnego człowieka wiedzy jest zabytkiem z epoki kopalnianej.

Książka nowoczesna staje się zdobywcza. Dawniej czytelnik jej szukał, dziś ona szuka czytelnika. Jej rozrost czyni człowieka praktycznym; znikają powoli typy dawnych ludzi książki — mamutów bibljotecznych. Jak pismo ze sztuki przeobraziło się w umiejętność codziennej potrzeby — tak i książka wyszła z sanktuarjów wiedzy, wyrwała się zamkniętemu kółku wybranych jednostek, służy ogółowi. Kastowy typ naukowca, jako jedynego piastuna książki — należy do przeżytków:

Prześliczną monografję książki i dokonanych przez nią przeobrażeń, dał świeżo prof. Jan St. Bystroń (Rój. 1935). „Człowiek i książka“ — zwie się to dzieło, mądre, serdeczne, bardzo nowoczesne, olbrzymich horyzontów, świetnie napisane. I wielki i maluczki i fachowiec i laik przeczyta je z olbrzymią satysfakcją, z prawdziwym pożytkiem. Istny to bowiem romans o książce i jej roli w nowoczesnej kulturze, a przytem twór najautentyczniejszej, ścisłej nauki nowego człowieka wiedzy.

Tak wypadło, że Nowy Rok czytelniczy otwiera to piękne dzieło. W tem piśmie poświęconem książce — nie może być piękniejszego symbolu. Oby ten symbol jak najbujniej wrósł w rzeczywistość, oby kult książki jaknajszerzej wtargnął w nasze życie, przeobrażając się z dawnego, nieco zimnego i „na dystans“ kultu w przyjaźń z książką, przyjaźń serdeczną, w najbardziej oddane spoufalenie.

Tego uczy świetne dzieło prof. Bystronia. I za to należy mu się wdzięczność.

Tadeusz Zaderecki.

Nowości z miesiąca grudnia

Ammers-Küller J. van.: Dzieje jednego małżeństwa. Powieść 8.—
Arlen M.: Lilla Krystyna 8.—
Berger B.: Djabelska muzyka, powieść kryminalna 3.—
— Genjusz występku, powieść kryminalna. 3.—
Buck Pearl S.: Spowiedź Chinki. Przekład Wandy Kragen. 7.—
Dąbrowolska H. M.: Praca i miłość. 3.
Dell M. E.: Noel i Peggy, powieść. 7.—
Deeping Warwick: Kapitan Sorrell i Syn, powieść. 7.—

Eustachewicz B.: Koło życia. Z przedmową prof. K. Hartleba 5.—

Farnol J.: O honor kobiety, powieść. 5.—
Fox E.: Tajemnicza dama, powieść 3.—
Gielgud V. i Marvell H.: Śmierć w radjostacji. 3.—

Gordziałkowski H.: Czarny sen. Przygody i przeżycia w Kongo Belgijskiem. Z 15 ilustr. i 1 mapką. 1935. Str. 160. 3.—

Górska Halina: Druga brama, powieść. 6.—

Huxley Aldous: Drwiący Piłat. Przekład Marji Godlewskiej 8.—

Janowski J.: Dzień jak noc. 6.—
Katz Richard: Pogodne dni wśród brunatnych ludzi, z 33 ilustracjami. 9.—

Korabiewicz Wacław dr.: Kajakiem do minaretów. (Wagiem i Dunajcem do Stambułu). F. 175×135. Str. 262 z ilustr. 4.80

Körber Lenka: W sowieckich więzieniach. 7.—
Kormendi Fr.: „7[15] via Bodenbach“, powieść. 3.—
Koźmiński K. Józef Sułkowski. 6.50
Kuncewiczowa Marja: Dyliżans warszawski. 6.—
Kurek Jalu: Grypa szaleje w Naprawie, powieść. 6.—

Landau Rom: Padarewski. Muzyk. — Mąż stanu. — Wielki człowiek. Przełożył J. B. Rychliński. Stron 380 z 15 ilustracjami. 15.—
w opr. 18.—

Landon H.: Klub sześciu, powieść sensacyjna. 6.—

Lepecki Bohdan Teofil: W miastach i puszczach Ameryki Południowej, z liczn. ilustracjami. 9.50

Lidin Wł.: Grób nieznanego żołnierza. 3.—
Maraux André: Dola człowiecza. Przekł. Adama Ważyka. 8.—
Mauriac Fr.: Pustynia miłości, powieść 5.50

Maurois A.: Edward VII i jego czasy. Wyd. ilustr. 10.—

Morand P.: Maks Kron kręci film. 3.—
Nowakowski Zygmunt: Rubikon. 6.—
Oppenheim E. Ph. Piętno zbrodni, powieść krym. 3.—
Pawłowicz B.: Chłopiec z pinjorowych lasów. Powieść. 2.50
Piątkiewicz Wł. Pod pruskim hełmem, powieść. 3.50
Piołun-Noyszewski Stanisław: Brewerje. Opow. 2.80
Qudard Grzegorz: Powaby Rosji Sowieckiej. Przeł. A. Sozańska. 4.—
Podolski Juljan: Orły na ziemi. (Osadnicy). Powieść. 3.85
W. Le Queux: Trzy zera, powieść. 6.—
Regler G. Zagłębie w ogniu. Powieść o Zagłębiu Saary. 7.—
Rogala J.: Wielka Maskarada, powieść. 6.—
Romański M.: Małżeństwo Neili Forster, powieść. 6.—
Russell B.: Drogi do wolności. Przekł. Amelji Kurlandzkiej. 7.—
Schweitzer Albert: Wśród czarnych na równiku. 6.—
Sinclair Upton: Pielgrzymka miłości, powieść. 7.—
Skander: Przegrany zakład, powieść. 3.50
Skiwski J. E.: Naprzełaj. Zbiór najlepszych essayów. 5.20
Szczepkowska Malwina: Schody w górę, powieść. 7.—
Szeliga Jan: Zbrodniarz i maska, powieść sensacyjna. 3.80

Ukazał się IV-ty tom wielkiej epopei osnutej na tle życia kozaków dońskich *Szołochowa M.:* „Cichy Don“ Cena każdego tomu 3.—

Tarnowski M. hr.: Zamarłe stolice Cejlonu. Ilustr. 3.—
Tołstoj Aleksy: Piotr I, powieść historyczna. 9.—

Truss S.: Porwany miljoner, powieść kryminalna. 3.—

Waśniewski J.: Ognie w pirytach. 3.—
Zevaco Michał: Alchemik, romans historyczny. 6.—
— Intryga, romans hist. 6.—
Boy-Żeleński: Obiad literacki, Str. 190. 4.80

BIBLJOTEKA POETÓW POLSKICH

Pod redakcją Prof. dr. Tadeusza Piniego.

Dotychczas ukazały się następujące tomy:

Tom I—III:

Juljusz Słowacki: „Dzieła“ w trzech tomach (wstęp, str. 48, tekst 1420 dwuszpaltowych stron) z licznemi ilustracjami, podobiznami autografów i obszernym wstępem historyczno-literackim Prof. dra Tadeusza Piniego. Tom I-szy obejmuje wszystkie drobne poezje i poematy (wstęp str. 48, tekst str. 488), tom II-gi wszystkie dzieła dramatyczne (str. 490), tom III-ci całą prozę wraz z wszystkiemi przepięknemii listami (str. 440).

Cena każdego tomu: w oprawie płóciennej zł. 6·60, w półskórku zł 10·—

Tom IV:

Zygmunt Krasiński: Dzieła p. t. „Dzieła Poetyckie“ w jednym, wielkim dwuszpaltowym tomie, z obszernym wstępem historyczno-literackim Prof. dra Tadeusza Piniego i licznemi objaśnieniami tekstu (wstęp str. 40, tekst str. 464, z 4 ilustracjami i 8-u podobiznami autografów). Tom zawiera: wszystkie poezje liryczne, powieści, dzieła dramatyczne, poematy.

Cena: w opr. płóciennej zł. 6·60, w półskórku zł. 10·—.

Tom V:

Cyprjan Norwid: „Dzieła“ — pierwsze zbiorowe wydanie w jednym wielkim tomie, poprzedzone obszernym wstępem krytycznym i z objaśnieniami tekstu Prof. dr. Tadeusza Piniego (wstęp str. 48, tekst str. 648, z 40 ilustracjami i 5 podobiznami autografów). Tom zawiera: drobne utwory poetyckie, poematy, dramaty, legendy, nowele, gawędy, przekłady i rozprawy.

Cena ze względu na zwiększoną objętość: w opr. płóc. zł. 8·80, w półskórku zł. 12·50.

OD REDAKCJI.

Rozpoczynając czwarty rok wydawnictwa stwierdzamy z zadowoleniem coraz żywszy kontakt naszego czasopisma z Bibljotekami tudzież placówkami oświatowemi szczególnie z dalekiej prowincji.

Serdecznie dziękujemy za liczne wyrazy sympatji i prosimy PP. Pracowników Oświatowych o dalsze nadsyłanie aktualnych artykułów i informacyj z życia bibljotek. Wszystkim naszym Czytelnikom przesyłamy serdeczne życzenia noworoczne.

Na Obchody Narodowe

Dzień 19. Marca.

Powstanie styczniowe.

Powstanie styczniowe. Zbiór pieśni i poezyj poprzedzony zarysem historji powstania. Ilustracje w tekście. Zebrała i opracow. *A. Bełcikowska*. Melodje ułożył F. Rybicki. Warszawa 1931. 2.80

Białynia E.: Powstanie styczniowe. Warszawa 1925. 2.—

Dynowska M.: Nasze rocznice. Wybór poezji i prozy na obchody narodowe. Wyd. II. 3.—

Gawlik M.: Powstanie styczniowe. 1863 r. (Nasza bibljoteka), 6 rycin. Lwów 1925. 1.—

Janowski J. K.: Pamiętniki o powstaniu styczniowem tom I. (styczeń-maj 1863 r.) (wyczerpane) — egzempl. antykwaryczne. 6.—

Oracz A.: Rocznice. Odczyty, przemówienia, obrazki sceniczne, wybór poezyj i pieśni okolicznościowych. Wyd. II uzupełnione. 4.90

Utwory sceniczne.

Dominik Fr.: W górę serca. Obraz dram. w 4 aktach. 2.50

Gryfita: Wspomnienie. Epizod dram. na tle 1863 r. 1.50

Libański Edm.: W katordze. Jeden akt martyrologji. 1.50

Webersfeld Edw.: Carscy bohaterowie. Obrazek scen w 1 akcie na tle powstania z r. 1863/4. —.90

Uroczystość Imienin Prezydenta R. P.

Papée St.: Prof. Ignacy Mościcki. Prezydent Rzeczpospolitej Polskiej. (Biblj. szkoły powszechnej 53). —.50

Chudzikowski J.: W hołdzie Włodarzowi Rzeczpospolitej. Obrazek scen. w 2 odsł. dla dzieci i młodzieży na dzień Imienin Prezydenta Państwa —.80

Galiński A.: Obchód imienin Pana Prezydenta w szkole i w stowarzyszeniach. Poradnik dla nauczyciela i dla urządzających uroczystości imieninowe. Łódź 1934. 1.20

UWAGA!
Przy zamawianiu broszur (przekazach gotówkowych) należy uwzględnić — celem uniknięcia kosztów zaliczenia — PORTO przesyłki:
druk zwykły — 20 gr.
(na ryzyko klienta):
druk polecony — 60 gr.
Zależnie od wartości książki (droższe książki wysyłamy w opasce poleconej).

Anusz A.: Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski Budowniczy i Wskrzesiciel Państwa Polskiego cena zł. —30

Bełcikowska A.: Niech żyje Marszałek Piłsudski. „ „ 4.—

Galiński A.: Dzień 19 marca. Przemówienia, deklamacje, utw. sceniczne. „ „ 1.40

Huculskim szlakiem II Brygady Legjonów Polskich. „ „ 1.50

Jak urządzić obchód ku czci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego. „ „ 2.—

Kaszyński T.: Legjony Polskie Piłsudskiego. W X rocznicę rozpoczęcia ich walk. „ „ 1.—

Lepecki M. B.: Z Marszałkiem Piłsudskim na Maderze. „ „ 2.80

Łodzia J.: Józef Piłsudski. „ „ —80

Mączka J.: Starym szlakiem, wyd. III. (Poezje). „ „ 3.50

Merwin B. dr.: Legjony w boju 1915 r., 2 tomy z ilustr. „ „ 1.—

Olszewska J.: Józefowi Piłsudskiemu w hołdzie. „ „ 3.—

Oracz A.: Rocznice, Odczyty, Przemówienia, Obrazki sceniczne i wybór poezji i pieśni okolicznościowych. „ „ 4.90

Piłsudski J.: Moje pierwsze boje. „ „ 3.60

Rayski St.: Józef Piłsudski — Życie — czyny, zbiór wypracowań. „ „ —50

Reis Z.: Gawędy legjonowe. „ „ 1.50

Gen. Sławoj-Składkowski: Gdzie widziałem Komendanta nim Polskę wywalczył. „ „ 1.—

Strzelcy 1934, Związek Strzelecki, Geneza, organizacja działalność i tradycja, Z liczn. ilustr. „ „ 1.—

Szyszko-Bohusz P.: Dziesięć lat na szlaku kadrówki. Duch, znaczenie i dzieje żołnierskiego sportu marszowego w Polsce. Z ilustr. „ „ 6.—

Wskazania Wodza Polski Odrodzonej. „ „ 2.—

Utwory sceniczne.

Bakal Br.: Pod Belwederem. Trójgłos sceniczny w jednym obrazie. cena zł. —30

Bakal Br.: Szaleńcy. Epizod dram. w 1 akcie z dnia 6 sierpnia 1914 r. „ „ 1.50

Bergel R.: „Z trudu naszego i znoju“. Epizod dram. z walk legjonów pol. w 3 odsłon. „ „ 1.50

Daszyńska Stan.: Komendantowi cześć! Obrazek scen. w 2 odsł. ze śpiewami na święto imienin Marsz. Piłsudskiego, (dla dzieci i młodz.). „ „ —80

Daszyńska Stan.: Dzwonie! Hejnały Polsce graj! Utw. scen. w 3 odsł. „ „ —80

Górecki X. J.: Jak to na wojence ładnie. Sztuka w 1 akcie ze śpiewami z życia legjonowego. „ „ 1.—

Łozianka Z.: Imieniny Dziadka. Obrazek scen. „ „ —10

Ogończyk: Orjentacje. Obraz scen w 3 aktach z czasów Wielk. Wojny 1914—1918. „ „ 1.80

Orwicz Zb.: Jego kapralska mość. Komedja w 3 aktach. „ „ 2.—

Różnicki St.: Imieniny Komendanta w polu. Sztuka w 1 akcie. „ „ —30

Różnicki St.: Pierwsze orły. Sztuka w 3 aktach. „ „ 1.—

Pobratyniec-Płatkowski J. S.: Z pieśnią na ustach — w bój. Sztuka ludowo-niepodległościowa w 3 aktach ze śpiewami. „ „ 2.—

Raort W.: Wodzowi narodu w hołdzie. Obraz scen. w 3 odsłonach. „ „ 2.—

Reis Z.: Strzelecka miłość. Sztuka w 3 aktach i 4 odsł. „ „ 1.50

Śmietana-Sokulski P.: Orlątko śląskie. Dram. patrjotyczny w 1 akcie. „ „ 1.—

Schroeder A.: Rozkaz. Sztuka w 1 akcie z czasów walk legjonowych. „ „ —90

Żypowski L.: Spełnione ojców sny! Obraz scen. „ „ 1.—

● Utwory sceniczne ●
dla teatrów amatorskich!

(c. d.)

Po 3 zł.

88. *Błotnicki*. Żyd swatem. Kom. 2 a. 4 m., 3 k. muz. Franc. Koniora.
89. *Barrière*. Ulicznik Paryski. Kom. 4 a. 7 m., 3 k. muz. Franc. Koniora.
190. *Rydz*. Nieznajomy. Opow. scen. 3 cz. 7 m., 2 k. muz. Jana Stefana Lisowskiego.
192. *Pobratymiec*. Po żniwach (Szlakiem kadrówki). Widowisko lud. 3 cz. 9 m., 6 k. muz. Franc. Koniora.
193. *Pobratymiec*. Górą spółdzielnie! Obrazek lud. 2 a. 3 m., 4 k. muz. Franc. Koniora.
194. *Kowalska*. Jaśko bohater. Sztuka dram. 4 a. na tle najazdu bolszewickiego. 21 m. muz. Franc. Koniora.
195. *Kowalska*. Polka - Spartanka. Sztuka dram. 4 a. na tle najazdu bolszewick. 25 m., 6 k. muz. Fr. Koniora.

Po 6 zł.

90. *Rydz*. Na dworze Faraona. Obraz relig. w 6 odsł. 20 m. muz. Jana Stefana Lisowskiego.
91. *Rydz*. Grzeszna miłość. Dram. lud. 3 a. z tańcami, 16 m., 5 k. muz. Lecha Bursy.
92. *Danielewski*. Z gniazda orłów białych czyli Rok 997. Obraz dram. 4 a. 22 m., 7 k. muzyka O. M. Żukowskiego.
93. *Piątkowska*. Wróżba cyganki czyli wesele Basi. Obraz lud. 3 odsł. 7 m., 9 k. muz. St. Moniuszki, Ant. Głębickiego i Fr. Koniora.
94. *Piątkowska*. Wiejskie zaloty. Obrazek scen, z tańc., 3 odsł. 11 (wzgl. 18) m., 6 k. muz. Franc. Koniora.
95. *Radke*. Zemsta znachora. Sztuka lud. 4 a. 6 m., 3 k. muz. H. Zdanowiczówny, B. Niteckiego i Franc. Koniora.
96. *Rydz*. Walkowe kochanie. Obraz dram. 4 a. z tańcami, z życiorysem autora, 9 m. 7 k. muz. Jana Stefana Lisowskiego i Franciszka Koniora.
97. *Klepaczewski*. Nasi wieśniacy. Dram. lud. z tańcami, 5 a. 6 odsł. 18 m., 11 k. muz. Adama Wrońskiego.
98. *Ligoń*. Los sieroty czyli Niewinność zwycięża. Obrazek z rzeczywistego życia. 9 odsł. 4 m., 4 k. muz. Adama Wrońskiego.
99. *Domnik*. Stare miasto (Na Chwaliszewie). Sztuka 4 a. z tańcami. 17 m., 8 k. muz. Adama Wrońskiego.

Po 8 zł.

100. *Galesiewicz i Mellerowa*. Pan Zołzikiewicz (Szkice węglem Sienkiewicza). Obraz dram. 5 odsł. z tańcami. 15 m., 6 k., muz. Zygmunta Noskowskiego.
101. *Kamiński*. Skalmierzanki czyli Koniki Zwierzynieckie. Kom.-op. 3 a. 9 m., 7 k. muz. Buschnego.
102. *Galasiewicz*. Czartowska Ława. Dram. lud. 4 a. 15 m., 9k. muz. Adama Wrońskiego.
103. *Galasiewicz i Mellerowa*. Chata za wsią. Dram. lud. 5 a. 18 m., 11 k. muz. Zygmunta Noskowskiego.
104. *Karwatowa*. Na służbie. Sztuka lud. 5 a. z tańcami. 10 m., 8 k. muz. Stanisława Ogurkowskiego.
105. *Galasiewicz*. Maciek Samson. Krot. lud. 3 a. 20 m., 13 k. muz. Adama Wrońskiego.
106. *Anczyc*. Robert i Bertrand czyli Dwaj złodzieje. Krot. 4 a. 17 m., 4 k. muz. Karola Hofmana i Adama Wrońskiego.
107. *Domnik*. Król dziadów. Utwór scen. 6 obr. z tańcami 29 m., 8 k. muz. Adama Wrońskiego.
108. *Krasiński*. Zamek na Czorsztynie czyli Bojomir i Wanda. Opera 2 a. 3 m., 2 k. muz. K. Kurpińskiego.
109. *Kamiński*. Zabobon czyli Krakowiacy i Górale. Zabawka dram. 3 a. z tańcami, 13 m., 3 k. muzyka Karola Kurpińskiego.
110. *Galasiewicz*. Ciarachy. Sztuka 4 a. 18 m., 6 k. muz. Adama Wrońskiego.
111. *Galasiewicz i Mellerowa*. Dziewczę z chaty za wsią. Obr. lud. z tańc. 5 a. 16 m., 17 k. muz. Z. Noskowskiego.
112. *Domnik*. Wielmożni czyli Nowi ludzie. Sztuka współczesna 3 a. z tańcami, z życiorysem autora, 11 m., 3 k. muz. Franc. Koniora.
113. *Danielewski*. Gołe panny czyli Karnawał w Warszawie. Wod. 4 a. 14 m., 9 k. muz. Franc. Koniora.
114. *Nestroy*. Gałganduch czyli Trójka hultajska. Sztuka czarodz. z tańcami 3 a. 8 odsł. 28 m., 14 k. muz. Adolfa Müllera i Franciszka Koniora.
115. *Pobratymiec*. Piosenka pana Fortunata. Opka, podług Cremieux & Halévy. 1 a. 7 m., 2 k. muz. Jabóba Offenbacha, wyciąg fortep. Franciszka Koniora.
116. *Rydz*. Madej. Sztuka 5 a. ze śpiewami i tańcami, 25 m., k. muz. Franciszka Koniora.

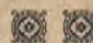
SCENA POLSKA!
(bez muzyki).

1. *Halina*. Ewa Miaskowska. Obrazek dram. z czasów oblężenia Trembowli, 4 a. 11 m., 5 k. 1 zł.
2. *Pobratymiec*. Pan Burmistrz z Wielkich Kozłowic. Krot. 2 a. 5 m., 2 k. 2 zł.
3. *Bobowski*. Zaręczyny w plantacjach czyli Kłopoty Starego Szpyralskiego. Fr. scen. 2 odsł. 3 m. 4 k. 1 zł.
4. *Karwatowa*. Stryj Agapit czyli Skąpy chętniej traci niż pomoże braci. Kom. 3 a. 5 m., 6 k. 2 zł.
5. *Domnik*. Biały mazur. Kom. 1 a. 8 m., 2 k. 1 zł.
6. *Bobowski*. Na obcy bilet. Kom. 3 a. (4 odsł.) 6 m., 7 k. 2 zł.
7. *Karwatowa*. Pod błogosławieństwem matki. Dram. 3 a. 8 m., 7 k., 3 zł.

Po 0,80 zł.

10. *Danielewski*. Końska kuracja. Farsa 1 a. 3 m., 3 k.
11. *Danielewski*. Madame Kino. Szkic 1 odsł. 6 m., 2 k.
12. *Danielewski*. W państwie bojaźni Bożej albo Przed plebiscytem. Nowela sceniczna na tle prawdziwego zdarzenia. 1 a. 5 m., 2 k.
13. *Rościszewski*. August zbawcą. Kom. 1 a. 4 m., 2 k.

(c. d. w nast. num.).

 **Księgarnie T. S. L. są najlepiej zaopatrzone w sztuki teatralne** 

Wśród nowych książek

Niedawno opuściły prasę drukraską dwie bardzo cenne książeczki wydane przez Z. P. O. K. (Wydział Wychowania Polityczno - Obywatelskiego).

Praca świetlicowa. Instrukcja Świetlic Z. P. K. K. wydawnictwo Wydziału prasowego Warszawa 1934. Str. 96. Cena zł. 1.50.

Książeczka ta porusza nader aktualną u nas sprawę prowadzenia świetlic. Po krótkim wstępie omawiającym cele pracy świetlicowej mamy 16 rozdziałów, poświęconych *a)* wychowaniu obywatelskiemu *b)* zasadom organizacji świetlic Z. P. O. K. *c)* kierowniczce świetlicy *d)* rekrutacji członków, *e)* administracji świetlic, *f)* metodom i formom pracy świetlicowej itd. Zupełnie słusznie, ze względu na właściwości psychiki i momenty wychowawcze, instrukcja zaleca tworzenie odrębnych świetlic dla młodocianych (14—18 lat życia), dla starszej młodzieży, oraz dla dorosłych. Z prawdziwem zadowoleniem należy podkreślić, iż większa część książeczki poświęcona jest wychowaniu obywatelskiemu pojętemu jako uaktywnienie jednostek i wytworzenie w nich czynnego stosunku do Państwa i zagadnień życiowych. Wystarczy przytoczyć słowa: „mamy tedy wychować w świetlicy obywatela, któryby rozumiał wartość Państwa Polskiego, znał dokładnie warunki życia państwowego, miał świadomość, iż celem jego życia jest twórczym własnym wysiłkiem wzmagać siłę i potęgę Państwa, odczuwał swoją odpowiedzialność za spełnienie tego obowiązku przed potomnością — któryby wreszcie oceniał ciężar gatunkowy pojęcia honoru i dobrego imienia, a w konsekwencji tego stale świadomie i dobrowolnie podporządkowywał interes jednostki interesom Państwa. (Str. 8 i 9).

Mamy nadzieję, że książeczka ta, ze względu na swą wartość i praktyczne wskazówki znajdzie się w ręku wszystkich tych, którzy zajmują się pracą świetlicową i że przyniesie im realne wartości.

Marja Jaworska, Kultura życia zbiorowego.

Wydawnictwo Wydziału prasowego Z. P. O. K. Warszawa 1934, str. 16, zł. —.30.

Autorka na podstawie swego doświadczenia w pracy społecznej podaje w swojej książeczce cały szereg niesłychanie cennych wartościowych myśli. Założeniem autorki jest wykazanie konieczności pracy zbiorowej, społecznej. Pracy tej wymaga od nas Państwo, oraz prawdziwy stosunek obywatela do obywatela, ponieważ każdy z nas jest współodpowiedzialnym twórcą teraźniejszości i przyszłości Państwa. Pracować społecznie należy bezinteresownie, a nie dla osobistej karjery. W pracy społecznej każdy może znaleść swoje miejsce, chodzi jedynie o dobór odpowiedniego rodzaju pracy i środowiska. P. Posłanka Jaworska występuje zupełnie słusznie przeciw ko społecznikom, którzy należą do X organizacyj, pozwalają się łaskawie wybierać na czołowe miejsca, a nic właściwie nie robią. Prawdziwy zaś społecznik winien brać pracę poważnie, być optymistą. Cechować pracownika społecznego ma wartość i konsekwencja, chęć zgrania swej duszy z duszą zespołu, szczerość, odwaga, prawdziwy demokratyzm, a nie demagogiczne podchodzenie do gromady. Tak pojęta praca społeczna może wychować swych członków na twórczych obywateli państwa. Nie podobna streścić wszystkich tych myśli. Wprawdzie Autorka zastrzega się, iż pisze dla kobiet, pracę tę jednak powinni wszyscy przeczytać i zastosować jej wskazówki w swej pracy społecznej. Praca społeczna na tem tylko korzysta.

Mgr. Władysław Bajorek.

Aleksander Grau - Wandmayer ogłosił „Pod ciężarem złota", powieść z życia Polaków w Ameryce. Lwów, Bibljoteka Kresowa 1934.

Stanowisko Polaków w Ameryce obecnie zupełnie inaczej wygląda, niż przed laty, gdy wychodźcy narażeni byli na wynarodowienie. Liczne związki i stowarzyszenia utrzymują własne szkoły i parafje i dążą do utrzymania trwałych stosunków z Polską. Tak dzieje się w większych ugrupowaniach polskich, natomiast luźne jednostki, nie oparte o te dążności zbiorowe, często, tak jak dawniej było, ulegają „amerykanizacji". Autor nie przedstawia przejawów zbiorowego życia Polaków, niemniej jednak z rzetelnem poczuciem narodowem ukazuje właściwości rasy w jednostkach dwóch pokoleń, ojca chłopa i syna jego, który dzięki szczęśliwym okolicznościom zdobył wykształcenie i wielomiljonowy majątek. Dobrą techniką pisarską i ze znawstwem stosunków przedstawiony został świat rekinów przemysłu i giełdy, warsztaty kopalń i fabryk, przyroda puszcz i morza, rozmach i tempo pieniądza, aż do popłochu i katastrofalnego krachu kraju banków i ludzi. W piekielnym młynie tych zdarzeń snuje się złota nić tęsknoty bohatera powieści tem żywiej, że w atmosferze niezrozumienia tych uczuć przez najbliższą jego rodzinę, żonę holenderkę i córkę amerykankę. Rasowa odrębność natur Polaka i osób jego kosmopolitycznego otoczenia w nowoczesnej Wieży Babel, autor uwydatnił nadzwyczaj trafnie. A cała powieść żywo i interesująco przedstawia wycinek spółczesnego życia za Oceanem. *(Myśl. Nar. A. W.)*

Tegoż autora: „Żywy Łańcuch" zł. 6.—

Bolesław Eustachiewicz: „Koło życia" nowele, Lwów 1935. Co uderza czytelnika w zbiorze opowieści Eustachewicza, to przedewszystkiem imponująca rozmaitość tematów. Są tu nowele i psychologiczne, historyczne i społeczne, „miastowe i wiejskie... Dobrze to świadczy o wszechstronności talentu autora, podejmującego się kreślić różne środowiska i różne typy.

Tem, co łączy wszystkie utwory zawarte w tomie p. t. „Koło życia" jest optymistyczny pogląd na świat i cel istnienia. Cierpienia — to konieczność, to żar, w którym spalają się ciała, lecz hartują dusze. Dlatego w każdej ludzkiej tragedji doszukać się można pewnych wartości, choćby takich, jakie dała ofiara na krzyżu: odkupienia cudzych grzechów. Smutek, płynący z przejść bohaterów (a częściej bohaterek) Eustachiewicza nie przygnębia, raczej pokrzepia, nawet śmierć potraktowana jest jako coś do czego można się ustosunkować ze spokojem i pogodną rezygnacją. Poco rozpaczać z powodu czyjejś śmierci, jeśli się jest bezsilnym wobec wyroków bożych? Owa trzeźwa, prawdziwie męska postawa wobec najbardziej podstawowych zagadnień życia, stanowi dużą zaletę książki, w której wyczuwa się dzieło szczerego i dojrzałego talentu.

O walorach formalnych najtrafniej pisze w przedmowie prof. Hartleb: „Forma godnie odpowiada treści... taka prosta, niewyszukana... Piękna polszczyzna".

(Akcja Nar.) IKS.

Pisma *Bolesława Prusa.*

(Patrz ogłoszenie na str. 4).

Już się ukazał t. I. zbiorowego wydania Pism Bolesława Prusa, zawierający młodzieńczy utwór wielkiego pisarza p. t. „To i owo", który po raz pierwszy i ostatni opublikowany był w r. 1874.

Sądząc z tego pierwszego tomu, gebethnerowska edycja Prusa zapowiada się pierwszorzędnie: format okazały, stylowa, piękna okładka i oprawa, świetny druk, dobry papier, wielce staranna korekta — przy wyjątkowo taniej cenie w subskrypcji rokuje wydawnictwu niewątpliwe powodzenie.

Należy z najwyższem uznaniem powitać pełne wydanie pism najgenjalniejszego prozaika, które były dotychczas w szczególnem zaniedbaniu. Mnóstwo utworów marnowało się w rękopisie, najcenniejsze mniejsze utwory od dziesiątków lat wyczerpane, a co najważniejsze powieści :Lalka, Faraon i t. d. znane są nam jedynie z wydań, w których tekst był zniekształcony przez cenzurę. To pierwsze więc zbiorowe wydanie Pism Prusa pokaże go nam w całej wielkości.

Odkładając na kiedyindziej szersze omówienie tomu, kończymy tę notatkę słowami Akademji Literatury: „Znowu będziemy się cieszyli ogromnym genjuszem tego pisarza, jego niewyczerpaną dobrocią, nieposzlakowaną prawością i uśmiechem bez goryczy. Bolesław Prus — to przepyszny konar z samego pnia polskości: najsłuszniej też cały naród otacza jego pamięć czcią i wdzięcznością.

Optata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Cennik druków bibljotecznych (znormalizowanych)

		Cena za 100 szt.	Cena za 1 szt.
1.	**Karty katalogowe** do klamry z nadrukiem	zł. 1·40	—·02 gr.
2.	**Karty katalogowe** do kartoteki	„ 1·50	—·02 „
3.	**Karty Książki** — (Kontrola wypożyczeń) białe	„ 2·40	—·03 „
	i kolorowe	„ 2·10	—·03 „
4.	**Karty Czytelnika** — (Kontrola wypożyczeń) białe i kolorowe	„ 3·50	—·04 „
5.	**Kartki uszkodzenia książki** — (nalepki)	„ 0·70	—·01 „
6.	**Książka inwentarzowa** — (książka przybytków) luźne arkusze	„ 5·—	—·06 „
7.	**Książka ubytków** — luźne arkusze	„ 6·—	—·07 „
8.	**Zapotrzebowanie** książek Bibljotek Powiatowych	„ 3·50	—·04 „
9.	**Wykaz książek**	„ 4·20	—·05 „
10.	**Okładka do klamry** — tekturowa („preszpan“) para		—·20 „
11.	**Regulamin Bibljoteki** (odbitka z nr. 3 „WB“ 1934)		—·10 „
12.	**Klasyfikacja dziesiętna księgozbioru**		—·05 „
13.	**Klamry do Katalogu kartkow.** patent Chodowca własnego wyrobu	zł.	4·40 „
	a) wysokość 16 m/m.		—·80 „
	b) „ 32 „		1·10 „
	c) „ 45 „		2·— „

Uwaga!

Dostawa — z powodu skalkulowanych nisko cen — **tylko za gotówkę.**

Projekt ustawy bibljotecznej.

Wśród projektów ustaw, jakie mają być poddane dyskusji w Sejmie, znajduje się projekt ustawy bibljotecznej. Projekt nakłada na związki samorządowe obowiązek zakładania i utrzymywania bibljotek publicznych. Obowiązkowi temu podlegać mają miasta, powiatowe związki samorządowe oraz gminy wiejskie, liczące ponad 2 tysiące mieszkańców.

W kołach samorządowych twierdzą, iż w roku budżetowym 1933/34 samorząd terytorjalny w Polsce wydał na bibljoteki przeszło 1 miljon złotych, w tem Warszawa ponad 250 tys. zł. Najmniej na cele bibljoteczne wydał Kraków, gdyż zaledwie 400 zł.

Miasta, liczące poniżej 100 tys. mieszkańców, wydały na bibljoteki ogółem około 140 tys. zł., a wojewódzkie związki samorządowe około 150 tys. zł.

Wprowadzenie przymusowego obowiązku świadczenia na bibljoteki przez samorząd terytorjalny spowoduje niewątpliwie wzrost wydatków związków samorządowych na zakup książek i czasopism. *(Przegląd księgarski).*

Według projektu Związku Powiatów obowiązek zakładania i utrzymywania bibljotek publicznych przez samorządy, ma być fakultatywny. O wprowadzeniu obowiązku na obszarze województwa decydować ma rada wojewódzka. Obowiązek ustawy obciążałby powiatowe związki samorządowe i miasta, liczące ponad 10 tys. mieszkańców.

Akcja powiatu polegałaby na utrzymywaniu stałych księgozbiorów, oraz ich oddziałów na obszarze powiatów i na utrzymywaniu centrali biljotek, cyrkulujących w powiecie w oparciu o gminy.

Wysokość świadczeń związków samorządowych na bibljoteki nie byłaby zgóry ustawowo określona. Wydatki na cele bibljotek pokrywałyby powiaty i miasta ze swoich ogólnych dochodów. Powiaty jednak miałyby prawo, lecz nie obowiązek, przerzucić na gminy część swoich wydatków, nieprzekraczającą 25%.

Przewidziane jest korzystanie z lokali szkolnych na cele bibljoteczne, oraz obsługiwanie w gminach kompletów ruchomych przez nauczycielstwo szkół powszechnych z urzędu.

Skrzynka zapytań.

Pytanie:

Co robić z t. zw. dubletami?

Odpowiedź:

Dobrze zorganizowana bibljoteka nie powinna mieć dubletów. W bibljotekach powiatowych (centralnych) może się znajdować większa ilość niektórych książek ze względu na zapotrzebowanie przez wiele miejscowości. Dublety powstają z darów, których odrzucać nie można lub wskutek połączenia bibljotek.

Dublety trzeba przedewszystkiem spisać. Najlepiej zrobić to na osobnych kartkach tak, aby można było poszczególne kartki usunąć wzgl. dodawać w miarę zmian zachodzących. Każdy egzemplarz otrzymuje numer, który należy umieścić również na kartce. Kartki układamy alfabetycznie.

Dublety mogą mieć następujące przeznaczenie: *a)* jako rezerwa, z której się czerpie o ile w księgozbiorze odnośne egzemplarze zaginą lub się zniszczą *b)* do wymiany na inne książki, potrzebne bibljotece *c)* na sprzedaż.

O ile księgozbiór posiada więcej cenniejszych dubletów, należy zrobić ich spis na odbitkach maszynowych i rozesłać je do innych bibljotek. W każdym razie gospodarkę dubletami należy prowadzić w dokładnej ewidencji.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona zł. 100 — ½ str. zł. 60. — Wiersz milimetrowy szerok. szpalty gr. 30. Ogłoszenia na stronie 1-szej o 50% drożej. — Redakcja zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru miejsca.
REDAKCJA: Lwów, Czarnieckiego 1. Towarzystwo Szkoły Ludowej. Tel. 5-90.
ADMINISTRACJA: Lwów, Batorego 32. Księgarnia T.S.L. Tel. 51-80. PKO. 153.222
Prenumerata roczna z przesyłką zł. 1·20.

Redaktor: STEFAN SZPINGER. Wydawca: Księgarnia Tow. Szkoły Ludowej: Kraków — Lwów.
Druk. Naukowa, Lwów, ul. Ormiańska 8, Tel. 53-10.